

Aktsiaseltsi Tallinna Lennujaam omaniku ootused

Sissejuhatus

Käesolevasse dokumenti on koondatud riigi kui Aktsiaseltsi Tallinna Lennujaam ainuaktsionäri põhilised ootused äriühingu tegevusele.

Eesti Vabariik seab endale kuuluvatele äriühingutele viis peamist eesmärki:

- tegeleda valitud valdkonnas kasumliku ja efektiivse majandustegevusega, mis tagab äriühingu arengu ja riigile optimaalse ja stabiilse omanikutulu;
- täita riigi kehtestatud strateegilisi eesmärke vastavalt äriühingu suhtes kohaldatavatele seadustele, regulatsioonidele ja arengukavadele;
- olla Eesti äriühingutele heaks eeskujuks heade juhtimistavade, sotsiaalse vastutuse ning kõrge ärikultuuri poolest järgides vastutustundliku ühingujuhtimise põhimõtteid ja integreerides need äriühingu igapäevategevusse, juhtimisse ja strateegiasse;
- investeerida teadus- ja arendustegevusse, kui teadus- ja arendustegevus on äriühingu põhitegevus või seda toetav;
- hinnata äriühingu (võimalikke ebaetilisi) ärisuhteid Venemaa ja Valgevenega ning loobuda sellistest ärisuhetest.

Juhtimine

Riigi seatavate eesmärkide täitmise eest vastutavad äriühingute nõukogud ja juhatused.

Erinevate eesmärkide tasakaalustamise ja omaniku huvide harmoonilise ning pikaajalise kaitsmise eest vastutavad äriühingute nõukogud. Äriühingu juhatuse esimehel on nõutav riigisaladuse juurdepääsuluba. Aktsiaseltsi Tallinna Lennujaam klassifikatsioon riigivaraseaduse (edaspidi RVS) alusel: Valdavalt avalike eesmärkidega äriühing.

Eesti Vabariik omab aktsiaseltsis Tallinna Lennujaam osalust järgmistel kaalutlustel:

- Riik tagab äriühingu kaudu kõikidele turuosalistele avatud ja läbipaistva ligipääsu õhustranspordi toimimiseks vajalikule lennujaama taristule võttes arvesse ettevõttele seatud strateegilisi- ja finantseesmärke;
- tagada L. Meri Tallinna lennujaama ohutu käitamine, mh lennuvälja käitaja ülesannete täitmine ja aeronavigatsiooniteenuste osutamine;
- tagada L. Meri Tallinna lennujaamataristu pidev arendamine tulenevalt lennundustegevuse vajadustest ja muudest lennujaama arengut toetavatest ärivõimalustest;
- tagada Kärkla lennujaama, Kuressaare lennujaama, Tartu lennujaama, Pärnu lennujaama, Kihnu lennuvälja ja Ruhnu lennuvälja ohutu käitamine ja arendamine, mis võimaldab jätkata lendude teenindamist ja avalikku liinivedu;
- tagada Tallinnaga head rahvusvahelised ühendused, mis aitavad kaasa riigi ettevõtluse ja turismi arengule ning konkurentsivõime kasvule.

Käesolevas dokumendis sisalduvaid riigi kui omaniku ootusi vaatab aktsiaseltsi Tallinna Lennujaamaaktsiate valitseja üle ning ajakohastab neid kord aastas.

Strateegilised eesmärgid

1. Lennuliikluse tagamine ja suurendamine, kvaliteedi tõstmine

L. Meri Tallinna lennujaamast saavad erinevad sihtgrupid kvaliteetse lennujaama terminalikaudu reisida Euroopa olulisematesse sihtpunktidesse mõistliku sageduse ja ajakuluga.

2. Ettevõtte tegevus on äriiselt kasumlik ja efektiivne

Ettevõtte rakendab konkurentsivõimelist hinnapoliitikat lennundusteenustele. Ühe osana konkurentsivõime tagamisest toetab riik iga-aastaselt reisijate julgestus- ja päästekulude katmist kõikides äriühingule kuuluvates lennujaamades.

Ettevõtte äritegevus toob kasu nii omanikule, kui ka sise- ja välisklientidele ning ühiskonnale tervikuna. Ettevõtte panustab riigi majanduskeskkonna arengusse.

Ettevõtte suhtleb avatult sidusgruppidega ja informeerib üldsust regulaarselt oma tegevuse mõjudest.

Ettevõtte otsib võimalusi laiendada äritegevust rahvusvahelistumise ning uutesse ärivaldkondadesse sisenemise kaudu.

Ettevõtte kasutab taristu, protsesside, teenuste ja tehnoloogiate arendamisel efektiivseid ja keskkonnasõbralikke ning võimalusel innovatiivseid lahendusi ning aitab kaasa nende arendamisele.

3. Jätkusuutlik ja vastutustundlik toimimine (ohutus ja keskkonnasõbralikkus)

Ettevõtte loob turvalise ja jätkusuutliku tegevuskeskkonna. Ettevõtte tagab lennuväljade käitamise ning õhusõidukite, reisijate ja kauba teenindamise taseme vastavuse rahvusvaheliste ja riigi regulatsioonidega ning vastastikku kokkulepitud tingimustega.

Ettevõtte juhib oma tegevuse mõjusid loodus- ning majanduskeskkonnale ja sidusrühmadele ning rakendab meetmeid negatiivsete mõjude vähendamiseks.

Ettevõtte tegevus vastab rahvusvahelistele ja riigi regulatsioonidele, Rahvusvahelise Tsiviillennunduse Organisatsiooni (ICAO), Euroopa Lennundusohutusameti (EASA), ISO 9001, 14001 ja asjakohastele infoturbe ning julgestusalastele nõuetele ning standarditele.

Ettevõtte kasutab oma äritegevuses riskide juhtimise süsteemi, mis tagab järjepidevalt kõigi osapoolte aktiivse osaluse riskide ohjamisel ja minimeerimisel kõigil tegevusaladel.

4. Regionaalsed lennujaamad

Ettevõtte käitab ja arendab regionaalseid lennujaamu ning lennuvälju Eesti erinevate piirkondade majanduskeskkonna arengu toetamiseks riigilt ja teistelt partneritelt saadud sihtotstarbelise toetuseulatuses.

5. Lennujaama linnaku arendus

Ettevõtte arendab oma kinnisvara ja taristut ettevaatavalt, tagades õhusõidukite ja reisijate teenindamise, õhusõidukite hoolduse ja kauba käitlemise vajaliku võimekuse lähtuvalt Eesti majanduse arengust ning arengutrendidest. Ettevõtte arendab aktsiaseltsile Tallinna Lennujaam kuuluvatel kinnistutel ärikinnisvara eesmärgiga suurendada tulubaasi ning vähendada lennundustuludest sõltuvust, mh lähtudes kaasaegse ärikeskkonna standarditest ja headest

tavadest ning kujundades aktsiaseltsi Tallinna Lennujaam kinnistuid atraktiivseks äri- ja elukeskkonnaks.

Finantseesmärgid

1. Kasumlikkus

Riigi kui omaniku ootus on, et kõik vabal turul opereerivad riigi äriühingud töötavad kasumlikult. Omakapitali hinna (oodatava omakapitali tootluse) määrab Rahandusministeerium oma iga-aastase „Riigi osalusega äriühingute, sihtasutuste ja mittetulundusühingute koondaruandega“, millest äriühing järgneva aasta eelarveprognoosi koostamisel peab lähtuma.

2. Konservatiivsus

Riigi kui omaniku ootus on, et kõik tema omandis olevad äriühingud teostavad enda majandustegevust keskmisest madalamate riskidega ja konservatiivse kapitalistruktuuriga.

Äriühingud peavad tagama oma tegevuse jätkusuutlikkuse pideva uuendus- ja arendustööga ning vajalike investeeringutega. Investeeringud peab olema võimalik katta äriühingu põhitegevuse rahavoogudest (vajadusel laenukapitali kaasates) ning riik reeglina omakapitaliinvesteeringuid äriühingutesse ei tee.

Kõik plaanitavad investeeringud peavad olema põhjalikult läbi analüüsitud ja kaasnevad riskid tuvastatud ning arvesse võetud. Optimaalse omakapitali proportsiooni koguvaredest määrab Rahandusministeerium „Riigi osalusega äriühingute, sihtasutuste ja mittetulundusühingute koondaruandes“, millest äriühing finantsplaanide koostamisel peaks lähtuma.

3. Efektiivsus

Riigi kui omaniku ootuseks on, et kõik tema omandis olevad äriühingud teostavad enda majandustegevust efektiivselt ning ressursisäästlikult. Äriühingud peavad defineerima enda tegevusvaldkonnale kohased efektiivsusmõõdikud ning püüdlema nende järk-järgulise parandamise poole.

4. Omanikutulu

Riigi kui omaniku ootuseks on, et kõik vabal turul opereerivad riigi äriühingud maksavad stabiilset omanikutulu (dividende).

Aktsiaseltsi Tallinna Lennujaam dividendipoliitika on fikseeritud ettevõtte strateegias ning see lähtub eespool kirjeldatud optimaalse kapitalistruktuuri säilitamise eesmärgist.

Omaniku ootus on, et ettevõtte tegevus oleks kasumlik. Ettevõtte lähtub võimalusel pikaajalise dividendiprognosi koostamisel riigi eelarvestrateegia raames kavandatud summadest.